

**ЕЛАБОРАТ О СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ
ЕКОНОМИЈА И ПОСЛОВАЊЕ
ВИСОКА ШКОЛА ЗА УСЛУЖНИ БИЗНИС
ИСТОЧНО САРАЈЕВО - СОКОЛАЦ**

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ЕКОНОМИЈА И ПОСЛОВАЊЕ – СМЈЕР
ПРЕДУЗЕТНИЧКА ЕКОНОМИЈА**

Садржај:

• Назив студијског програма.....	3
• Врста студијског програма.....	3
• Академски назив.....	3
• Услови за упис на студијски програм.....	3
• Трајање и обим студија.....	3
• Начин извођења студија.....	3
• Циљеви студијског програма.....	3
• Исходи процеса учења.....	4
• Упоредивост са сличним студијским програмима у региону и Европи.....	5
• Листа обавезних и изборних предмета.....	6
• Бодовна вриједност предмета.....	6
• Бодовна вриједност завршног рада.....	6
• Предуслови за упис предмета.....	6
• Методе и облици извођења наставе.....	6
• Начини провјере знања и оцјењивање.....	6
• Наставници и сарадници.....	7
• Литература.....	7
• Услови за прелазак са других студијских програма.....	7
• Структура студијског програма.....	7
• Распоред предмета по семестрима и годинама студија.....	8
• Листа изборних предмета.....	9

Назив студијског програма: Економија и пословање - смјер предузетничка економија

Врста студијског програма: четворогодишње академске

Академски назив: дипломирани економиста - смјер предузетничка економија

Услови за упис на студијски програм

На студијски програм Економија и пословање - смјер предузетничка економија, може се уписати лице које је завршило средњу школу у четворогодишњем трајању и које је положило пријемни испит. Општи услови уписа прописани су Статутом (чланови 26-31) и Правилником о пријемном испиту.

Трајање и обим студија

Трајање: осам семестара. Обим оптерећења: 240 ECTS бодова.

Начин извођења студија

Студије се изводе у академској години која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских мјесеци. Академска година, по правилу има 42 радне недјеље, од чега 30 наставних недјеља и 12 недјеља за консултације, припрему испита и испите. Академску годину чине два семестра, од којих сваки траје по 15 наставних недјеља и по 6 недјеља за консултације, припрему испита и испите и осам недјеља за израду дипломског рада. Студије се изводе према Плановима извођења наставе које доноси директор високе школе. Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ECTS бодова, а обим студија изражава се збиром ECTS бодова. Збир од 240 ECTS бодова одговара укупном ангажовању студента у обиму четрдесеточасовне радне недјеље током академске године. Вриједност ECTS бода одговара, у просеку, 30-то часовном радном ангажовању студента.

Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма основних академских студија је школовање дипломираних економиста - стручњака широког спектра интердисциплинарних знања и способности из области економије. Студијски програм Економија и пословање упознаје студенте са различитим аспектима и моделима савременог пословања, омогућавајући им да разумеју суштину пословне економије и финансија и њихов значај за развој привреде и друштва у цјелини. То, поред осталог, укључује и развој креативних управљачких способности за анализу економских проблема, способност критичког и аналитичког мишљења, развијање особина које су потребне за тимски рад, кооперативности, комуникативности и овладавање специфичним практичним вјештинама неопходним за оптималан професионалан рад. Основни циљ који се жели постићи изучавањем предмета на студијском програму Економија и пословање јесте да студенти усвоје научна и практична знања из области релевантних економских дисциплина, која ће им омогућити да постану оспособљени стручњаци за

успјешно дјеловање и рјешавање проблема у области пословне економије и финансија. Кроз овај студијски програм студенти стичу општа знања из области економије, менаџмента, али и уско специјализована знања из области финансија. Студенти се оспособљавају за успјешно извршавање руководећих задатака у оквирима економске струке у привредним и непривредним организацијама, институцијама система и у друштвеном (државном) и у приватном сектору. Циљ студијског програма основних академских студија је да дипломирани економиста постигне одговарајући ниво стручних компетенција и академских сазнања и вјештина неопходних за рад на:

- стицању вјештина и специфичних знања у складу са савременим трендовима везаним за студије "ЕКОНОМИЈА И ПОСЛОВАЊЕ" на нивоу основних академских студија,
- оспособљености студената да препознају, формулишу и анализирају проблеме у области економије,
- оспособљености студената да изграде аналитички и креативни прилаз у рјешавању теоријских и практичних проблема у економији и
- стицању способности студената да индивидуално и у тиму допиринесу рјешавању конкретних проблема из области економије, као пружање адекватне основе за наставак студија.

Сврха студијског програма је образовање студената за професију економисте који прати динамичне промјене у економском окружењу излазећи у сусрет потребама за новим компетенцијама, знањима и вјештинама које се од економиста захтјевају, како од стране предузећа и привреде, тако и од стране државних институција. Ради се о свестраном студијском програму економије и пословања, који посебно наглашава вишедимензиони приступ академском студирању. Акцент је на комбиновању и усклађивању макро и микро приступа, комбиновању и усклађивању компаративног, међународног националног, секторског, гранског и пословног приступа изучавању савремених економских предмета, тема и проблема. Поред креирања и стварања компетентних и тражених образовних профила на тржишту рада, који би се брзо запошљавали, сврха овог студијског програма јесте и оспособљавање студената за наставак студија на специјалистичким, магистарским и докторским студијама из области економије. Сврха студијског програма је потпуно у складу и са основним циљевима и задацима Високе школе.

Исходи процеса учења

Исходи учења су јасно дефинисани и врши се вједновање остваривања. У Елаборату о студијском програму економија и пословање таксативно су наведени исходи учења:

Студент који савлада студијски програм Економија и пословање стиче широк спектар општих и специфичних компетенција:

- познавање, разумјевање и коришћење основних принципа економске науке, укључујући стицање основних, теоријских и практичних знања из области економске теорије, анализе, финансијског пословања, банкарства, осигурања, финансијских тржишта и институција,
- разумјевање методолошких, квантитативних и квалитативних научних дисциплина које дају увид у реалне претпоставке привредног развоја и економско-теоријске анализе,
- способност за овладавање вјештинама неопходним за обављање високостручних, управљачких и аналитичких послова из веома широког подручја макроекономије, микроэкономије и привредног развоја; разумјевање природе и карактеристика банкарског пословања и могућност анализе и рјешавања финансијских проблема; могућност стручне комуникације са тржиштем и институцијама ЕУ, као и са непосредним привредним окружењем и
- коришћење литературе у складу са потребом ширења својих знања; комбиновање стечених теоријских и практичних знања и вјештина у циљу анализе и рјешавања конкретних економских проблема; разумјевање односа у ширем контексту економских, еколошких и етичких питања

Није израђена матрица исхода учења на нивоу студијског програма која јасно дефинише у оквиру којег предмета, у којем обиму и кроз које активности се остварују дефинисани исходи учења.

Упоредивост са сличним студијским програмима у региону и Европи

Студијски програм Економија и пословање је упоредив са сличним студијским програмима у региону и Европи. Тако, Факултет Пословне Економије при Едуконс Универзитету

(<https://educons.edu.rs/fakulteti/poslovna-ekonomija/studijski-programi-i-predmeti/osnovne-akademske-studije-demo/>) се у значајном проценту предмета и исхода студирања подудара са нашим студијским програмом.

Даље, Велеучилиште Балтазар Запреша са својим студијским програмом пословна економија и финансије (<https://www.bak.hr/hr/studijski-programi/preddiplomski-strucni-studiji/poslovanje-i-upravljanje/poslovna-ekonomija-i-financije/o-studiju>) такође у великом проценту исхода учења и курикулуму предмета је у складу са нашим програмом.

Конечно, Универзитет у Антверпену са својим студијским програмом бечелор примењене економије (Bachelor of Applied Economics – Business Economics) (<https://www.uantwerpen.be/en/study/education-and-training/applied-economics-business-economics/study-programme/>) представља још један студијски програм који је веома коресподентан и по курикулуму предмета и по исходима учења са нашим студијским програмом.

Листа обавезних и изборних предмета

Листа обавезних и изборних предмета дата је у курикулуму студијског програма. Курикулум садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис. Опис предмета садржи назив, тип предмета, семестар студија, број ECTS бодова, предуслове за упис предмета, циљ и садржај предмета, исход процеса учења, литературу за припрему испита, начин провјере знања и начин полагања испита.

Бодовна вриједност предмета

Бодовна вриједност предмета је у складу са Европским системом преноса бодова и дата је у опису предмета. У оквиру предмета бодови се расподјељују у односу на укупно ангажовање студента које обухвата предавања и друге облике наставе, самосталан рад на припреми предиспитних и испитних активности. Бодови представљају укупно уложено вријеме које је студент уложио за савладавање предвиђеног градива на конкретном предмету и додјељују му се након положеног завршног испита.

Бодовна вриједност завршног рада

На овим студијама предвиђена је израда завршног дипломског рада. Вриједност одбрањеног завршног дипломског рада је 20 ECTS бодова. Пријава и одбрана завршног рада регулисана је [Правилником о завршном раду](#).

Предуслови за упис предмета

Предуслови за упис предмета, уколико их има, дати су у описима предмета у Плановима извођења наставе.

Методe и облици извођења наставе

Настава се организује и изводи једносеместрално: предавањима, вјежбама, консултацијама, семинарима, студијским истраживачким радом и стручном праксом.

Начини провјере знања и оцјењивање

За све активности студент добија поене који су саставни дио завршне оцјене на испиту. У току предиспитних обавеза студент може освојити од 30 до 50 поена, од укупно 100 поена. Освојени поени током семестра збрајају се са поенима завршног дијела испита на крају семестра. Завршни дио испита се у структури поена вреднује са минимално 50 поена.

Успјех студента изражава се оцјенама и то:

- оцјена 10 (изванредан) за остварених 91-100 поена, (А),
- оцјена 9 (врло добар) за остварених 81-90 поена, (Б),
- оцјена 8 (добар) за остварених 71-80 поена, (Ц),
- оцјена 7 (задовољавајући) за остварених 61-70 поена, (Д),

- оцјена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена, (Е),
- оцјена 5 (није задовољио) за остварених 50 и мање поена (ФХ).

На Високој школи се води трајна евиденција о положеним испитима. У евиденцију и индекс студента уносе се прелазне оцјене, а оцјена 5 (пет) уноси се само у евиденцију.

Наставници и сарадници

За извођење наставе на студијском програму ангажује се потребан број наставника и сарадника са одговарајућим научним и стручним квалификацијама. На почетку академске године, Сенат школе усваја Одлуку о одговорним наставницима и сарадницима на предметима студијског програма. Биографије и компетенције наставника и сарадника високе школе доступне су јавности преко електронске презентације школе.

Литература

Усвајањем Плана извођења наставе на почетку академске године Сенат високе школе усваја обавезну и допунску литературу за сваки предмет. Литература је усклађена са обимом предмета исказаног ECTS бодовима. Студентима је обезбјеђен приступ библиотеци.

Услови за прелазак са других студијских програма

Студент другог факултета може да пређе на високу школу и да се упише на студијски програм, на основу еквиваленције плана и програма образовања, а на основу споразума о преносу ECTS бодова и нострификације докумената садржаног у Правилнику о признавању страних високошколских исправа. Прелаз се обавља само прије почетка школске године. Прелаз са других студијских програма који се реализују на високој школи прописан је истим правилником.

Структура студијског програма

Настава на академским студијама економија и пословање – смјер предузетничка економија, организује се и изводи у трајању осам семестара, од 1-6 семестра сви са по 30 бодова, седми семестар носи 24 и 8 семестар 36 бодова. Од укупног броја бодова, 184 бодова припада обавезним предметима, изборним предметима 36 бодова, а завршном раду 20 ECTS бодова. На 22 обавезна предмета (Финансијска математика, Принципи економије, Енглески језик 1, Пословно право, Рачуноводство, Енглески језик 2, Менаџмент малих и средњих предузећа, Предузетништво, Електронско пословање, Финансијско пословање, Осигурање, Ревизија, Израда и имплементација бизнис плана, Персонални менаџмент, Управљање квалитетом, Пословна етика, Односи са јавношћу, Web дизајн, Стратегијски менаџмент, Комуникације у друштвеним дјелатностима, Квантитативне и квалитативне методе анализе података, Пословна и финансијска анализа) стиче се 73%, на 7 изборних 18%, а на завршном раду 9% ECTS бодова од укупног броја ECTS бодова. У структури

предмета су академско - општеобразовни, теоријско - методолошки, научно - стручни и стручно - апликативни предмети. У структури курикулума су следећи изборни предмети: Изборни предмет: 1 - Социологија и Њемачки језик 1; Изборни предмет: 2 - Пословна статистика и Њемачки језик 2; Изборни предмет: 3 - Пословна информатика и Маркетинг; Изборни предмет: 4 - Пословне комуникације и Економика и организација предузећа; Изборни предмет: 5 – Банкарство и Управљање и контрола трошкова; Изборни предмет: 6 – Тржишно пословање и Финансијска тржишта и институције; Изборни предмет: 7 – Управљање образовањем у друштвеним дјелатностима и Корпоративно управљање.

Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Ред бр	Назив предмета	Семестри и облици наставе										Број бод.						
		I		II		III		IV		V			VI		VII		VIII	
		П	В	П	В	П	В	П	В	П	В		П	В	П	В	П	В
1	Финансијска математика	3	2															8
2	Принципи економије	3	2															8
3	Енглески језик 1	3	3															8
4	Изборни предмет 1	2	2															6
	•Социологија •Њемачки језик 1																	
5	Пословно право			3	2													8
6	Рачуноводство			3	2													8
7	Енглески језик 2			3	3													8
8	Изборни предмет 2			2	2													6
	•Пословна статистика •Њемачки језик 2																	
9	Менаџмент малих и средњих предузећа					3	2											8
10	Предузетништво					3	2											8
11	Електронско пословање					3	3											8
12	Изборни предмет 3					2	2											6
	•Пословна информатика •Маркетинг																	
13	Финансијско пословање							3	2									8
14	Осигурање							3	2									8
15	Ревизија							3	3									8
16	Изборни предмет 4							2	2									6
	•Пословне комуникације •Економика и организација предузећа																	
17	Израда и имплементација бизнис плана									3	3							8
18	Персонални менаџмент									3	2							8
19	Управљање квалитетом									3	2							8
20	Изборни предмет 5									2	2							6
	•Банкарство •Управљање и контрола трошкова																	

21	Пословна етика						3	3			8
22	Односи са јавношћу						3	2			8
23	Web дизајн						3	2			8
24	Изборни предмет 6						2	2			6
	•Тржишно пословање •Финансијска тржишта и институције										
25	Стратегијски менаџмент								4		8
									4		
26	Комуникације у друштвеним дјелатностима								4		8
									4		
27	Изборни предмет 7								4		8
	•Управљање образовање друштвеним дјелатностима •Корпоративно управљање								4		
28	Квантитативне и квалитативне методе анализе података									4	8
									4		
29	Пословна и финансијска анализа									4	8
									4		
30	Завршни рад										20
	С В Е Г А	20	20	20	20	20	20	20	24	16	240

Листа изборних предмета

Ред. бр.	Назив предмета	Изборна група	ECTS
1.	Социологија	Један	6
2.	Њемачки језик 1	Један	6
3.	Пословна статистика	Два	6
4.	Њемачки језик 2	Два	6
5.	Пословна информатика	Три	6
6.	Маркетинг	Три	6
7.	Пословне комуникације	Четири	6
8.	Економика и организација предузећа	Четири	6
9	Банкарство	Пет	6
10	Управљање и контрола трошкова	Пет	6
11	Тржишно пословање	Шест	6
12	Финансијска тржишта и институције	Шест	6
13	Управљање образовањем у друштвеним дјелатностима	Седам	8
14	Корпоративно управљање.	Седам	8